

SEKCJA 1. IDENTYFIKACJA SUBSTANCJI/MIESZANINY I IDENTYFIKACJA PRZEDSIĘBIORSTWA**1.1. Identyfikator produktu**Nazwa handlowa: **BIODIESEL FAME**

Nazwa: Biodiesel Fame (B,D,F)

Synonimy: Fatty acids, C16-18 and C18-unsatd., Me esters

Nr CAS: 67762-38-3

Nr WE: 267-015-4

Nr indeksowy: brak

Nr rejestracji: 01-2119471664-32-0009

Substancja nie wymaga zezwolenia zgodnie z Rozporz. WE ne 1907/2006

1.2. Istotne zidentyfikowane zastosowania substancji lub mieszaniny oraz zastosowania odradzane

BIODIESEL FAME jest przeznaczony do stosowania jako samoistne paliwo do silników samochodowych o zapłonie samoczynnym lub jako biokomponent stosowany przy produkcji konwencjonalnego oleju napędowego, spełniającego wymagania normy PN EN 590 oraz Rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 17 grudnia 2010 r. w sprawie wymagań jakościowych dla biokomponentów, metod badań jakości biokomponentów oraz sposobu pobierania próbek biokomponentów.

1.3. Dane dotyczące dostawcy karty bezpieczeństwa Producent: **ORLEN Południe S.A.**

Adres: ul. Fabryczna 22, 32-540 Trzebinia

Telefon/Faks: +48 24 201 00 00 / +48 24 367 74 14

E-Mail: reach.poludnie@orlen.pl – Biuro Technologii i Rozwoju**1.4. Numer telefonu alarmowego:**

Państwowa Straż Pożarna: 998 lub 112 (z telefonu komórkowego)

Pogotowie Ratunkowe: 999 lub 112 (z telefonu komórkowego)

SEKCJA 2. IDENTYFIKACJA ZAGROŻEŃ**2.1. Klasyfikacja substancji lub mieszaniny**

Zagrożenia	Klasyfikacja	zgodna z rozporządzeniem (WE) nr 1272/2008 (CLP):
wynikające z właściwości fizykochemicznych:		Nie klasyfikowana
dla człowieka:		Nie klasyfikowana
dla środowiska:		Nie klasyfikowana

2.2. Elementy oznakowania

Piktogram: brak

Hasło ostrzegawcze: brak

Zwroty wskazujące rodzaj zagrożenia: brak

Zwroty wskazujące środki ostrożności: brak

2.3. Inne zagrożenia

Substancja nie jest szkodliwa dla zdrowia człowieka.

Powoduje jedynie podrażnienia:

- oczu: w przypadku kontaktu z substancją,

- żołądka, błon śluzowych: w przypadku spożycia.

Nie jest szkodliwa dla środowiska

SEKCJA 3. SKŁAD/INFORMACJA O SKŁADNIKACH**3.1. Substancje**

Nazwa substancji	Wzór	% wagowy	Nr CAS	Nr WE	Nr indeksowy
Fatty acids, C16-18 and C18-unsatd., Me esters	Nie dotyczy	min. 80	67762-38-3	267-015-4	brak

Charakterystyka chemiczna:
Mieszanina estrów metylowych wyższych kwasów tłuszczowych.

Składniki niebezpieczne.

Substancja spełniająca wymagania normy PN EN 14214 nie zawiera składników klasyfikowanych jako substancje niebezpieczne

3.2. Mieszaniny

Nie dotyczy – produkt jest substancją.

SEKCJA 4. ŚRODKI PIERWSZEJ POMOCY**4.1. Opis środków pierwszej pomocy****Wdychanie:**

Brak szczególnych sposobów działania

Kontakt ze skórą:

Zdjąć zanieczyszczoną odzież i buty, zmyć skórę dużą ilością mydła i wody

Kontakt z oczami:

Przemywać oczy bieżącą wodą przez 10-15 minut przy otwartej powiece. Jeśli po tym ból nie ustanie, wezwać lekarza

Połknięcie:

Nie wywoływać wymiotów, przepłukać usta wodą, jeśli osoba jest przytomna dać do wypicia 0,5 litra wody; w przypadku złego samopoczucia wezwać lekarza

4.2. Najważniejsze ostre i opóźnione objawy oraz skutki narażenia

Brak

4.3. Wskazania dotyczące wszelkiej natychmiastowej pomocy lekarskiej i szczególnego postępowania z poszkodowanym

Brak

SEKCJA 5. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU POŻARU

Substancja palna. W przypadku pożaru istnieje możliwość powstania niebezpiecznych gazów pożarowych lub oparów.

Zalecenia ogólne:

Zawiadomić otoczenie o pożarze, usunąć z obszaru zagrożenia wszystkie osoby nie biorące udziału w likwidowaniu awarii, w razie potrzeby zarządzić ewakuację, wezwać ekipy ratownicze, Straż Pożarną.

Należy wyeliminować źródła zapłonu – ugasić otwarty płomień.

5.1. Środki gaśnicze

Odpowiednie środki gaśnicze: gaśnica śniegowa, gaśnica proszkowa, piany.

Niewłaściwe środki gaśnicze: zwarte prądy wody. Uwaga: nie stosować wody.

5.2. Szczególne zagrożenia związane z substancją

Przy spalaniu powstają toksyczne tlenki, tlenek węgla, dwutlenek węgla, przy niepełnym spalaniu sadza

5.3. Informacje dla straży pożarnej

Udział w akcji ratowniczej wyłącznie osób przeszkolonych, wyposażonych w aparat oddechowy z niezależnym dopływem powietrza, odzież ochronną aby zapobiec kontaktowi z oczami i skórą.

SEKCJA 6. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU NIEZAMIERZONEGO UWOLNIENIA DO ŚRODOWISKA**6.1. Indywidualne środki ostrożności, wyposażenie ochronne i procedury w sytuacjach awaryjnych**

Wyeliminować wszystkie źródła zapłonu. Oddalić się od źródła niebezpieczeństwa, w kierunku pod wiatr.

6.2. Środki ostrożności w zakresie ochrony środowiska

Nie dopuścić do przedostania się substancji w większych ilościach do wody gruntowej lub kanalizacji bez rozcieńczenia, wyciek obwałować i zebrać.

6.3. Metody i materiały zapobiegające rozprzestrzenianiu się skażenia i służące do usuwania skażenia

Ograniczyć rozprzestrzenianie się wycieku przez obwałowanie terenu; zebraną ciecz odpompować. Małe ilości rozlanej substancji przysypać niepalnym materiałem chłonnym np. suchą ziemią, piaskiem lub trocinami, zebrać zanieczyszczone sorbenty.

6.4. Odniesienia do innych sekcji

Odnieść się również do sekcji 8 i 13 karty charakterystyki.

SEKCJA 7. POSTĘPOWANIE Z SUBSTANCJAMI I MIESZANINAMI ORAZ ICH MAGAZYNOWANIE**7.1. Środki ostrożności dotyczące bezpiecznego postępowania**

Podejmowanie szczególnych działań nie jest konieczne: BIODIESEL FAME nie jest substancją trującą. Należy unikać bezpośredniego kontaktu z substancją.

7.2. Warunki bezpiecznego magazynowania, łącznie z informacjami dotyczącymi wszelkich wzajemnych niezgodności

Przechowywać w chłodnym, dobrze wentylowanym obszarze. Składować wyłącznie w zamkniętych zbiornikach, w temperaturze otoczenia +15 do +25°C. W zalecanych warunkach okres przechowywania wynosi około 2 lat. Trzymać z dala od źródeł zapłonu. Chronić przed mrozem.

7.3. Szczególne zastosowanie(-a) końcowe

BIODIESEL FAME jest przeznaczony do stosowania jako samoistne paliwo do silników samochodowych o zapłonie samoczynnym lub jako biokomponent stosowany przy produkcji konwencjonalnego oleju napędowego, spełniającego wymagania normy PN EN 590.

SEKCJA 8. KONTROLA NARAŻENIA/ŚRODKI OCHRONY INDYWIDUALNEJ Kontrola narażenia:

Nie jest konieczna.

W przypadku uwolnienia substancji istnieje niebezpieczeństwo poślizgnięcia się, w związku z tym należy stosować środki do usuwania olejów.

SEKCJA 9. WŁAŚCIWOŚCI FIZYCZNE I CHEMICZNE**9.1. Informacje na temat podstawowych właściwości fizycznych i chemicznych**

1) Wygląd	: ciecz o barwie żółtej do jasnobrązowej
2) Zapach	: Charakterystyczny
3) pH (odczyn wyciągu wodnego)	: 4-6
4) Temperatura krzepnięcia	: od minus 13°C do minus 24°C*
5) Temperatura wrzenia	: powyżej 350°C
6) Temperatura zapłonu	: powyżej 170°C
7) Temperatura samozapłonu	: powyżej 260°C
8) Szybkość parowania	: nie badano
9) Palność (ciała stałego, gazu)	: nie dotyczy
10) Granice palności/wybuchowości	: produkt nie stwarza zagrożenia wybuchem

11) Prężność par w temp. 50°C	: 4,2 mbar w 25°C 420 Pa w 25°C 3,6 mbar w 20°C
12) Gęstość par	: nie badano
13) Gęstość względna (15°C)	: 0,800 – 0,885 g/cm ³
14) Rozpuszczalność	: nierozpuszczalny w wodzie; rozpuszczalny w większości rozpuszczalników organicznych
15) Współczynnik podziału n-oktanol/ woda	: Log Kow = 6,2 w 25°C
16) Temperatura rozkładu	: nie badano
17) Lepkość kinematyczna (20°C)	: 3,5 – 5 mm ² /s
18) Właściwości utleniające	: Nie dotyczy

* wymagania zależne od warunków klimatycznych

B – okres letni	0°C; od 16.IV do 30.IX
D – okres przejściowy	-10°C; od 01.III do 15.IV oraz od 01.X do 15.XI
F – okres zimowy	-20°C; od 16.XI do 28.II

SEKCJA 10. STABILNOŚĆ I REAKTYWNOŚĆ

10.1. Reaktywność

Nie dotyczy

10.2. Stabilność chemiczna

w normalnych warunkach stabilny

10.3. Możliwość występowania niebezpiecznych reakcji

Nie dotyczy

10.4. Warunki, których należy unikać:

Wysoka temperatura, źródła zapłonu.

10.5. Materiały niezgodne

Utleniacze

10.6. Niebezpieczne produkty rozkładu

W przypadku niepełnego spalania – tlenek węgla.

SEKCJA 11. INFORMACJE TOKSYKOLOGICZNE

BIODIESEL FAME jest substancją pochodzenia naturalnego; nie działa toksycznie. Właściwości szkodliwe dla zdrowia są mało prawdopodobne. Przy kontakcie z oczami, czy skórą mogą wystąpić podrażnienia. Po spożyciu powoduje podrażnienia błony śluzowej i żołądka. W przypadku zachłyśnięcia może spowodować uszkodzenie płuc. Nie jest klasyfikowany jako substancja niebezpieczna.

SEKCJA 12. INFORMACJE EKOLOGICZNE

12.1. Toksyczność

nie dotyczy

12.2. Trwałość i zdolność do rozkładu

Substancja pochodzenia naturalnego. Jest rozkładana biologicznie w 88,49% w ciągu 28 dni.

12.3. Zdolność do bioakumulacji:

Nie dotyczy

12.4. Mobilność w glebie

Nie badano

12.5. Wyniki oceny właściwości PBT i vPvB

Nie dotyczy

12.6. wskazówki ogólne

Nie dopuścić do przedostania się substancji w większych ilościach do wody gruntowej lub kanalizacji bez rozcieńczenia.

	KARTA BEZPIECZEŃSTWA	Data sporządzenia: 01.05.2007
		Aktualizacja: 05.09.2016
	BIODIESEL FAME (B,D,F)	Wersja: 3.1CLP
		Strona 5 z 7

SEKCJA 13. POSTĘPOWANIE Z ODPADAMI

13.1. Metody unieszkodliwiania odpadów

Nie usuwać do kanalizacji. Nie dopuścić do zanieczyszczenia wód powierzchniowych i gruntowych. Nie składować na wysypiskach komunalnych. Rozważyć możliwość wykorzystania. Odzysk lub unieszkodliwianie odpadowego produktu przeprowadzać zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Produkt, który utracił swoje własności fizykochemiczne, a także powstałe np. po wycieku odpady należy utylizować zgodnie z ustawodawstwem lokalnym i krajowym. Zużyte opakowania po oczyszczeniu można przeznaczyć do innych celów. Zalecany sposób unieszkodliwienia – spalanie.

Postępowanie z odpadami opakowaniowymi:

Odzysk (recykling) lub unieszkodliwianie odpadów opakowaniowych przeprowadzać zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Opakowania wielokrotnego użytku, po oczyszczeniu, powtórnie wykorzystać.

Unieszkodliwianie odpadów przeprowadzać w profesjonalnych, uprawnionych spalarniach lub zakładach uzdatniania/unieszkodliwiania odpadów.

Klasyfikacja odpadów:

Sugerowany kod odpadu: 13 07 03* - inne paliwa (włącznie z mieszaninami)
(Kod proponowany przez producenta)

Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz.U. nr 2013r. poz. 21).

Ustawa z dnia 13 czerwca 2013r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi (Dz.U. nr 2013 poz.888)

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001r w sprawie katalogu odpadów (Dz.U. nr 112.poz. 1206 z póź. zmianami).

SEKCJA 14. INFORMACJE DOTYCZĄCE TRANSPORTU

Estry metylowe wyższych kwasów tłuszczowych nie podlegają przepisom dotyczącym przewozu towarów niebezpiecznych RID i ADR

SEKCJA 15. INFORMACJE DOTYCZĄCE PRZEPISÓW PRAWNYCH

15.1. Przepisy prawne dotyczące bezpieczeństwa, zdrowia i ochrony środowiska specyficzne dla substancji i mieszaniny

Substancja nie jest klasyfikowana jako niebezpieczna. Należy przestrzegać zwyczajowych środków ostrożności w kontakcie z chemikaliami.

1. Rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) i utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów, zmieniające dyrektywę 1999/45/WE oraz uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 793/93 i rozporządzenie Komisji (WE) nr 1488/94, jak również dyrektywę Rady 76/769/EWG i dyrektywy Komisji 91/155/EWG, 93/67/EWG, 93/105/WE i 2000/21/WE. (sprostowanie Dz.Urz.L 136 z 29.5.2007 z późn. zm.)
2. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 z 16 grudnia 2008r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin, zmieniające i uchylające dyrektywy 67/548/EWG i 1999/45/WE oraz zmieniające rozporz. (WE) nr 1907/2006 (Dz.Urz.UE L Nr 353 z 31.12.2008 z późn. zm.)
3. Ustawa z dnia 25 lutego 2011 r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach, z późniejszymi zmianami. (Dz.U.2015.1203 j.t. z późn. zm.)
4. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z 10 sierpnia 2012 r. w sprawie kryteriów i sposobu klasyfikacji substancji chemicznych i ich mieszanin (Dz.U.2015.208 j.t. z późn. zm.)
5. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z 20 kwietnia 2012 r. w sprawie oznakowania opakowań substancji niebezpiecznych i mieszanin niebezpiecznych oraz niektórych mieszanin. (Dz.U.2015.450 j.t. z późn. zm.)
6. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (tekst jednolity Dz.U. z 2003 r. Nr 169, poz. 1650; z 2007 r. Nr 49, poz. 330; z 2008 r. Nr 108, poz. 690; z 2011 r. Nr 173 poz. 1034 z późn. zm.)
7. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z 24 lipca 2012 r. w sprawie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy. (Dz.U.2012.890 z późn. zm.)
8. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 30 grudnia 2004 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy związanej z występowaniem w miejscu pracy czynników chemicznych (Dz.U. z 2005 r. Nr 11, poz. 86; z 2008

	KARTA BEZPIECZEŃSTWA	Data sporządzenia: 01.05.2007
		Aktualizacja: 05.09.2016
	BIODIESEL FAME (B,D,F)	Wersja: 3.1CLP
		Strona 6 z 7

- r. Nr 203, poz. 1275, Dz.U. 2015 poz. 1097)
9. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 06 czerwca 2014 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy. (Dz.U.2014.817 z późn. zm.)
  10. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 2 lutego 2011 r. w sprawie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz.U. z 2011 r. Nr 33, poz. 166 z późn. zm.)
  11. Rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 21 grudnia 2005 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla środków ochrony indywidualnej. (Dz.U.2005.259.2173 z późn. zm.)
  12. Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (tekst jednolity Dz.U. 2016 poz. 191 z późn. zm.)
  13. Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 8 lipca 2010 r. w sprawie minimalnych wymagań, dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy, związanych z możliwością wystąpienia w miejscu pracy atmosfery wybuchowej (Dz.U. z 2010 r. Nr 138, poz. 931)
  14. Ustawa z dnia 19 sierpnia 2011 r. o przewozie towarów niebezpiecznych (Dz. U. z 2011 r. Nr 227, poz. 1367, Nr 244, poz. 1454, Dz.U. 2015 nr 0 poz. 1273, Dz.U. 2015 nr 0 poz. 1893 z późn. zm.)
  15. Regulamin dla Międzynarodowego Przewozu Kolejami Towarów Niebezpiecznych RID (Dz.U. z 2011 r Nr 137 poz. 804 i 805 z późn. zm.)
  16. Umowa Europejska dotycząca Międzynarodowego Przewozu Drogowego Towarów Niebezpiecznych ADR (zał. do Dz.U. z 2013 r. Nr 0, poz. 815 z późn. zm.)
  17. Oświadczenie Rządowe z dnia 28 maja 2013 r. w sprawie wejścia w życie zmian do załączników A i B Umowy europejskiej dotyczącej międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych (ADR), sporządzonej w Genewie dnia 30 września 1957 r. (Dz.U. 2013 Nr 0 poz. 815 z późn. zm.)
  18. Ustawa z dnia 14 grudnia 2012r. o odpadach (Dz.U.2013.21 z późn. zm.)
  19. Ustawa z dnia 13 czerwca 2013r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi. (Dz.U.2013.888 z późn. zm.)
  20. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 grudnia 2014r. w sprawie katalogu odpadów (Dz.U.2014.1923 z późn. zm.)
  21. Rozporządzenie parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 649/2012 z dnia 04 lipca 2012 dotyczące wywozu i przywozu niebezpiecznych chemikaliów.

15.2. Ocena bezpieczeństwa chemicznego

Ponieważ Biodiesel FAME produkowany jest w tonażu powyżej 10 ton rocznie, została dokonana ocena bezpieczeństwa chemicznego.

SEKCJA 16. INNE INFORMACJE

Biodiesel FAME nie jest substancją sklasyfikowaną jako niebezpieczna ani nie zawiera substancji sklasyfikowanych jako niebezpieczne, nie ma więc obowiązku sporządzania karty charakterystyki.

Dla przekazania informacji zgodnie z Artykułem 32 Rozporządzenia (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006r uczestnikom stanowiącym dalsze ogniwa łańcucha dostaw sporządzamy Kartę bezpieczeństwa w formie karty charakterystyki.

Zmiany wprowadzone poprzez aktualizację:

Dokonano weryfikacji wszystkich działów Karty bezpieczeństwa zgodnie z aktualnie obowiązującymi w kraju przepisami.

Literatura i źródła danych:

Przepisy prawne przytoczone w sekcjach 2 – 15 karty bezpieczeństwa.

Zalecenia dotyczące szkoleń pracowników:

Pracownicy stosujący produkt powinni być przeszkoleni w zakresie ryzyka dla zdrowia, wymagań higienicznych, stosowania ochron indywidualnych, działań zapobiegających wypadkom, postępowania ratowniczych itd.

	KARTA BEZPIECZEŃSTWA	Data sporządzenia: 01.05.2007
		Aktualizacja: 05.09.2016
	BIODIESEL FAME (B,D,F)	Wersja: 3.1CLP
		Strona 7 z 7

ZAKRES ODPOWIEDZIALNOŚCI: Informacje zawarte w Karcie bezpieczeństwa dotyczą wyłącznie tytułowej substancji/mieszaniny i nie mogą być przenoszone na produkty podobne. Karta została opracowana na podstawie najlepszej naszej wiedzy i zebranych aktualnych informacji. Informacje te jednak są przekazywane bez gwarancji uważanych za wiążące (pośrednich lub bezpośrednich). Poza możliwością naszej kontroli znajduje się magazynowanie, stosowanie, likwidacja, a także warunki i sposoby obchodzenia się z tym materiałem u użytkownika. Z tych przyczyn, nie możemy ponosić odpowiedzialności za straty, zniszczenia i koszty, które wynikają lub są w inny sposób związane z magazynowaniem, stosowaniem, likwidacją czy sposobem obchodzenia się z materiałem. Niniejsza karta została przygotowana jedynie w celu dostarczania informacji z zakresu narażenia zdrowia, bezpieczeństwa i ochrony środowiska. Nie jest to specyfikacja substancji.
